

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої ради
№ 5 від 27.10.22

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

*Про наукову (науково-технічну) продукцію, отриману за результатами
наукової, науково-технічної та науково-організаційної діяльності
підприємств, установ, організацій Міністерства охорони здоров'я України,
Міністерства освіти і науки України призначену для практичного
застосування у сфері охорони здоров'я*

Міністерство охорони здоров'я України

БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Рецензії:

- С.М. Геряк – завідувач кафедри акушерства та гінекології №2, Тернопільського національного медичного університету ім. І.Я.Горбачевського МОЗ України, д.мед.н., професор
- М.О. Макарчук – професор кафедри акушерства та гінекології ім. І.Д. Ланового, Івано-Франківського національного медичного університету, д.мед.н.

№11 - 2023

напрямок впровадження:

акушерство і гінекологія

Спосіб прогнозування ранніх спонтанних абортів

УСТАНОВА-РОЗРОБНИК:

**БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

АВТОРИ:

О.М. Юзько
Л.В. Дубик
Н.В. Чернецька

Установа-розробник:

Буковинський державний медичний університет

Автори:

Олександр Михайлович Юзько - завідувач кафедри акушерства та гінекології, док.мед.н., професор

Людмила Василівна Дубик – асистентка кафедри акушерства та гінекології, доктор філософії

Чернецька Наталя Василівна – асистентка кафедри внутрішньої медицини, доктор філософії

Спосіб прогнозування ранніх спонтанних абортів

Олександр Михайлович Юзько, Людмила Василівна Дубик,

Наталія Василівна Чернецька

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Суть впровадження. Спосіб прогнозування ранніх спонтанних абортів з метою зменшення рівня невиношування вагітності. Пропонується для впровадження в практичну роботу амбулаторій загальної практики/сімейної медицини, жіночих консультацій, гінекологічних кабінетах центральних районних лікарень, сільських лікарських амбулаторіях, фельдшерсько-акушерських пунктах (далі - ФАПх), перинатальних центрів, оглядових кабінетах спосіб прогнозування ранніх спонтанних абортів, розроблений та апробований кафедрою акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету.

За різними даними, серед клінічно підтверджених (за допомогою УЗД) вагітностей втрачається приблизно 15-20 %. Переважна більшість втрат вагітності (75-80 %) відбувається на ранніх термінах, а саме до 12 тижнів гестації. На даному етапі медицина чимраз рідше є неспроможною встановити причини втрат вагітності, і дедалі більше станів стають контрольованими та виліковними за умови вчасного звернення до спеціалізованих закладів. Саме така сучасна тенденція підвищує доцільність вивчення проблеми даної патології вагітності, а також зумовлює необхідність дослідження та правильного розуміння механізмів розвитку невиношування. Спонтанні ранні аборти варто розглядати через призму ендотеліальної дисфункції, оскільки її негативний вплив на перебіг вагітності в останні роки активно вивчається.

Ендотеліальна дисфункція призводить до ускладнень вагітності, серед яких і невиношування, і гіпертензивні розлади, і прееклампсія. Пошкодження ендотелію судин веде за собою посилений синтез біологічно активних речовин, таких як ендотелін – 1, Е-селектин та оксид нітрогену. Потрапивши

у судинне русло, вищевказані метаболіти викликають низку ефектів. Ендотелій починає секретувати агреганти, коагулянти, вазоконстриктори і стає ініціатором чи модулятором багатьох патологічних процесів в організмі, наслідком яких стає можливим переривання вагітності.

При збільшенні концентрації ендотеліну-1 в 3-5 разів та зниженні рівня оксиду нітрогену в 1,7-2 рази й Е-селектину в 1,3-1,6 у крові вказує на розвиток ендотеліальної дисфункції у жінок з патологією вагітності. Зазначене зниження концентрації оксиду нітрогену та Е-селектину, які є основними стимуляторами утворення цГМФ, а також збільшення рівня ендотеліну-1 ведуть до зниження кількості цГМФ, що збільшує вміст кальцію у тромбоцитах і гладких м'язах. Іони кальцію – обов'язкові учасники усіх фаз гемостазу і скорочення м'язів. Тому падіння рівня оксиду нітрогену може призводити до вазоконстрикції в судинах матки та до активації агрегації тромбоцитів, а у кінцевому підсумку – до невиношування вагітності.

При ультразвуковому дослідженні пацієнток з клінічними проявами невиношування вагітності на фоні підвищення рівня ендотеліну-1, а також зниження концентрації оксиду нітрогену та Е-селектину ми встановили підвищення індексу резистентності та індексу пульсації в маткових, спіральних і радіальних артеріях, починаючи з 7-8-го тижня вагітності в 1-2 рази.

Пацієнтки з екстрагенітальними і гінекологічними захворюваннями, які мають артифіціальні та самовільні аборти (включаючи вагітності, що не розвиваються) в анамнезі, складають групу ризику стосовно повторних втрат вагітності. Усім пацієнткам з ранніми втратами вагітності в анамнезі доцільне обстеження, що включає визначення маркерів ендотеліальної дисфункції (ендотеліну-1, оксиду нітрогену, Е-селектину) та ультразвукове дослідження органів малого тазу з доплерометрією судин матки 7-8 тижні гестації.

Перевагою даного способу прогнозування ранніх спонтанних абортів є неінвазивність і можливість визначення маркерів ендотеліальної дисфункції і оцінка кровотоку у маткових, радіальних і спіральних артеріях на ранніх термінах вагітності. і подальше застосування лікування з метою збереження вагітності.

Також є важливим той факт, що на основі отриманих результатів, можна завчасно розробити комплекс діагностично-лікувальних заходів направлених на збереження бажаної вагітності.

НДР «Збереження та відновлення репродуктивного здоров'я жінок та дівчат при акушерській і гінекологічній патології» УДК: 618.1-053.34+618.1-0536/.8]-07-084-08.

Державний реєстраційний номер: 0121U110020.

Термін виконання: 01.2021-12.2025 рр.

За додатковою інформацією звертатися до кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету – (037) 523449.

Авторська довідка.

Дубик Людмила Василівна, асистентка кафедри акушерства та гінекології, доктор філософії Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці.

Адреса: 58002 м. Чернівці, вул. Головна, 129, 18; Моб. тел. 0665762173